

SZKOLNY PROGRAM PROFILAKTYKI

Zespołu Szkół Ekonomicznych im. ks. Janusza St. Pasierba
w Tczewie

TCZEW 2015

PROGRAM PROFILAKTYKI W ZESPOLE SZKÓŁ EKONOMICZNYCH IM. KS. JANUSZA ST. PASIERBA W TCZEWIE

Środowisko uczniowskie w ostatnich latach szczególnie intensywnie poddane zostało oddziaływaniom różnego rodzaju i zagrożeniom natury społecznej, moralnej, obyczajowej zdrowotnej. Wiele osobistych porażek życiowych, brak umiejętności nawiązywania kontaktów z ludźmi, nieumiejętność rozładowywania napięć oraz stresów, brak pomysłu na efektywne zagospodarowanie czasu wolnego, to najczęstsze sytuacje prowadzące wprost do procesów patologii społecznej, bądź przyczynek do szukania nowych rozwiązań w działaniach na pograniczu prawa. Od końca XIX w. na świecie zauważa się powszechny wzrost zjawisk patologicznych. Wg A. Podgóreckiego patologia społeczna to „postawy i zachowania ludzi oraz instytucji, które naruszają normy etyczne oraz wyrządzają mniej lub bardziej wymierne szkody społeczne”. Do form patologii społecznej zalicza: rozwody, sieroctwo społeczne, przestępstwa, wandalizm, alkoholizm, narkomanię, prostytutkę, przyjmowanie agresywnych postaw łącznie z cyberprzemocą.

W tak trudnych sytuacjach młodzież często sięga po środki odurzające, w tym po różnego rodzaju narkotyki, substancje psychotropowe, psychoaktywne, środki zastępcze, wchodzi w podejrzone struktury grup młodzieżowych, narażona jest na przemoc, łamie prawo, a co najważniejsze oddala się od rodziny i szkoły.

Wszelkiego rodzaju zaburzenia, stan psychicznej, psychologicznej lub fizycznej zależności w efekcie prowadzą do okresowego lub stałego uzależnienia. Motywem skłaniającym do rozpoczęcia przyjmowania środków uzależniających jest ich chwilowe działanie stymulujące, rozluźniające, czy halucynogenne.

By ustrzec uczniów przed negatywnymi skutkami, szkoła podejmuje w różnych formach działania profilaktyczne, tj.

- propagowanie zdrowego stylu życia;
- wyposażenie ucznia w umiejętności poznawania samego siebie i otoczenia;
- pomoc w poznawaniu własnej osobowości;
- kształtowanie prawego charakteru;
- uznawanie i przestrzeganie norm społecznych.

W procesie wychowawczym istotną rolę odgrywa profilaktyka. W jej nowoczesnym ujęciu zwraca się uwagę na podejmowanie działań o charakterze uniwersalnym, selektywnym i wskazującym.

W przypadku profilaktyki uniwersalnej konieczne jest wspieranie wszystkich uczniów w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków oraz substancji odurzających i psychotropowych.

W przypadku profilaktyki selektywnej – wspieranie uczniów, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na rozwój zachowań ryzykownych.

W przypadku profilaktyki wskazującej – wspieranie uczniów, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków i substancji odurzających i psychotropowych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.

Podstawę do podejmowania wyżej wymienionych działań powinna stanowić opracowywana w każdym roku szkolnym diagnoza, której celem jest ochrona człowieka w rozwoju przed zagrożeniami oraz reagowanie na nie. Priorytetem w profilaktyce jest sprawienie, aby człowiek cenił swoje zdrowie i był zdolny do dokonywania racjonalnych wyborów. Szkoła powinna być środowiskiem wspierającym postawy profilaktyczne swoich uczniów.

Z tego też powodu zrodziła się potrzeba opracowania szkolnego programu profilaktyki zaktualizowanego zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomani.(Dz.U.z 2015r. poz. 2156 ze zm.)

Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (t.j. Dz. U. z 2015r.poz.2156 ze zm.).

Rodzaj zadania	Metody realizacji	Odpowiedzialni	Termin	Zalecana realizacja
I. Diagnostujemy sytuację wychowawczą w zakresie występowania niekorzystnych zjawisk wśród uczniów w szkole	1. Przeprowadzamy, analizujemy i omawiamy ankiety na temat uzależnień i innych zagrożeń wśród uczniów.	pielęgniarka pedagog	wrzesień październik	kl. I kl. II kl. III kl. IV
	2. Obserwujemy zachowania uczniów podczas zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych w szkole i poza nią (z zastosowaniem technik socjometrycznych).	wychowawcy, n-le przedmiotów	cały rok	*
	3. Analizujemy raporty pracowników obsługi szkoły i internatu dot. zagrożeń.	dyrekcja	w miarę potrzeb	
	4. Kontrolujemy pomieszczenia sanitarne podczas przerw międzylekcyjnych.	n-le dyżurujący	podczas przerw	
	5. Sygnalizujemy niepokojące objawy i zagrożenia na zajęciach wych.fiz. oraz w czasie przerw (na całym terenie szkoły)	n-le wych. fizycznego n-le dyżurujący	cały rok	
	6. Podejmujemy działania zapewniające poczucie bezpieczeństwa uczniów w szkole.	koordynator ds. bezpieczeństwa	cały rok	
II. Kształtujemy odpowiednie postawy uczniów wobec środków odurzających, patologicznych struktur młodzieżowych, sekt itp.	1. Analizujemy stopień zagrożenia młodzieży zjawiskami patologicznymi poprzez specjalistyczne testy diagnozujące on line w ramach programu „Szkoła Wolna od Uzależnień”	pedagog wychowawcy	cały rok	*
	2. Kształtujemy profilaktykę zgodnie z indywidualnymi potrzebami uczniów - na poziomie uniwersalnym, selektywnym, celowym. Przekazujemy rzetelną wiedzę na temat przyczyn, objawów i skutków uzależnień i innych zagrożeń (uwzględnienie problematyki w programach klas i grup).	pielęgniarka pedagog n-le bibliotekarze	w ciągu roku szkolnego	
	2. Prezentujemy materiały informacyjne dot. negatywnych skutków stosowania używek (gabloty, biblioteka)	pedagog samorząd	w ciągu roku	wybrane klasy
	3. Organizujemy konkursy o tematyce profilaktycznej	pedagog	w ciągu roku	
4. Organizujemy udział uczniów,	wychowawcy pedagog	cyklicznie w ciągu roku	kl. I kl. II	

<p>III. Tworzymy warunki sprzyjające adaptacji i integracji uczniów w środowisku szkolnym.</p>	<p>n-li, rodziców w spektaklach profilaktycznych oraz innych formach działań w zakresie profilaktyki uzależnień.</p> <p>5. Stwarzamy możliwości korzystania przez zainteresowanych uczniów z różnych form pomocy terapeutycznej i specjalistycznej</p> <p>6. Organizujemy spotkania z przedstawicielami wymiaru sprawiedliwości, policji i służb medycznych oraz instytucji pomocowych.</p> <p>7. Organizujemy warsztaty tematyczne na temat zagrożeń związanych z używaniem wszelkich substancji psychoaktywnych</p> <p>8. Rozwijamy zainteresowania wśród uczniów formami psychoprofilaktyki.</p> <p>9. Moderujemy pomysły na alternatywne sposoby spędzania wolnego czasu</p>	<p>wychowawcy</p> <p>wychowawcy pedagog</p> <p>wychowawcy klas I</p> <p>wychowawcy kl. I i II, samorząd</p> <p>dyrekcja wychowawcy</p> <p>Rada uczniowska wszyscy uczniowie</p>	<p>w ciągu roku</p> <p>wrzesień</p> <p>cały rok</p> <p>cały rok</p> <p>cały rok</p>	<p>kl. III kl. IV</p> <p>kl.I</p>
	<p>1. Organizujemy spotkania i wyjazdy adaptacyjno-integracyjne dla pierwszoklasistów.</p>	<p>wychowawcy</p>	<p>cały rok</p>	<p>kl. I</p>
	<p>2. Podtrzymujemy tradycje, zwyczaje szkolne i internackie, sprzyjające adaptacji i integracji.</p>	<p>n-le wych. fiz.</p> <p>wychowawcy</p>	<p>cały rok</p> <p>cały rok</p>	<p>kl. III kl. IV</p>
	<p>3. Ułatwiamy aklimatyzację uczniów kl.I w społeczności szkolnej (otrzęsiny).</p>	<p>wychowawcy</p>	<p>cały rok</p> <p>maj</p>	<p>kl. I</p>
	<p>4. Przeciwdziałamy wagarowaniu, walczymy ze spóźnieniami i nieusp. absencją. Stosujemy jednolite kryteria usprawiedliwiania nieobecności(również uczniów pełnoletnich).</p>	<p>pedagog pielęgniarka</p> <p>n-I biologii</p>	<p>I półrocze</p>	
	<p>5. Integrujemy zespoły klasowe, rozwijamy pomoc koleżeńską.</p>	<p>pielęgniarka</p>	<p>październik styczeń</p>	

<p>V. Kształtujemy właściwe postawy związane ze zdrowym stylem życia, pracą umysłową, wypoczynkiem i odżywianiem.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uczestniczymy w zajęciach rekreacyjno-sportowych. 2. Proponujemy różnorodne formy spędzania czasu wolnego. 3. Prezentujemy filmy i materiały o tematyce pro-zdrowotnej. 4. Realizujemy program edukacyjno-zdrowotny profilaktyki raka piersi - „Różowa wstążeczka”. 5. Realizujemy program edukacyjno-zdrowotny pn. „Pierwotna Profilaktyka Wad Cewy Nerwowej”. 6. Podejmujemy działania profilaktyczne w walce z chorobami układu krążenia, zaburzeniami łaknienia (anoreksja, bulimia) 7. Organizujemy pokazy i konkursy kulinarne połączone z degustacją, propagujące zdrowe odżywianie. 8. Doskonalimy techniki pracy umysłowej oraz umiejętności planowania pracy własnej, klasy, grupy, organizacji. 9. Stosujemy strategię alternatyw (przedstawiamy ofertę propozycji: akcje, zawody, rozgrywki, imprezy okolicznościowe, koła i kluby, biblioteka, pracownia internetowa). 	<p>n-le przedmiotów gastron.</p> <p>wychowawcy pedagog</p> <p>wychowawcy pedagog</p> <p>pedagog dyrekcja</p> <p>pedagog wychowawcy</p> <p>wychowawcy pedagog młodzież</p>	<p>zgodnie z kalendarzem imprez</p> <p>w miarę potrzeb</p> <p>cały rok</p> <p>cały rok</p> <p>w miarę potrzeb</p> <p>cały rok</p> <p>cały rok</p>	<p>kl. IV kl. III</p> <p>kl. III kl. IV</p> <p>wszyscy uczniowie</p>
<p>V. Przeciwdziałamy zjawiskom mobbingu, agresji, przemocy, cyberprzemocy</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uświadamiamy charakter, skalę i skutki mobbingu, bylingu przemocy oraz możliwości uzyskania pomocy. 2. Organizujemy warsztaty i prelekcje na temat przejawów przemocy i agresji w rodzinie, grupie rówieśniczej, wynikającej z niewłaściwego wykorzystywania multimedialnych sposobów przeciwdziałania i uzyskania pomocy. 	<p>wszyscy pracownicy szkoły</p> <p>pedagog dyrekcja</p> <p>nauczyciele informatyki</p> <p>wychowawcy</p>	<p>w miarę potrzeb</p> <p>cały rok</p> <p>cały rok</p> <p>cały rok</p>	

	<p>3. Sygnalizujemy problematykę molestowania seksualnego i mobbingu w przyszłym miejscu pracy.</p> <p>4. Żywo reagujemy na wulgarne słownictwo i pielęgnujemy kulturę wypowiedzi</p>	<p>wychowawcy pedagog Zespoły nauczycieli</p> <p>Wszyscy pracownicy szkoły</p>		<p>kl IV kl III</p>
<p>VI. Kształtujemy postawy interpersonalne i anty dyskryminacyjne.</p>	<p>1. Organizujemy warsztaty dotyczące komunikacji społecznej.</p> <p>2. Kształtujemy postawy akceptacji wobec siebie i innych (mocne i słabe strony osobowości) ...zapobiegamy wykluczaniu osób niepełnosprawnych z życia klasowego i szkolnegoprzeciwstawiamy się dyskryminacji osób o innej orientacji seksualnejrozwijamy postawy empatyczne wobec osób ubogich,aktywizujemy młodzież obojga płci do pełnienia różnych ról społecznychrozwijamy postawy tolerancji i szacunku dla osób wierzących i niewierzącychuczymy poszanowania oraz tolerancji dla różnych kultur i ich przedstawicieli.</p> <p>3. Uczymy radzenia sobie w sytuacjach trudnych, rozwiązywania problemów życiowych (trening asertywności, program „Stres pod kontrolą”, przeciwdziałanie postawom samobójczym).</p> <p>4. Uczymy pełnienia określonych ról i rozwijamy umiejętności społeczne.</p>	<p>pedagog</p> <p>dyrekcja</p> <p>zespół kryzysowy</p> <p>pedagog</p> <p>wychowawcy</p> <p>n-le informatyki</p> <p>n-le bibliotekarze</p> <p>wszyscy pracownicy szkoły</p> <p>dyrekcja wychowawcy pedagodzy pielęgniarka</p>	<p>podczas spotkań z rodzicami</p> <p>cały rok</p> <p>cały rok</p> <p>w miarę potrzeb</p> <p>w miarę potrzeb</p> <p>cały rok</p> <p>w miarę potrzeb</p> <p>w miarę potrzeb</p> <p>cały rok</p> <p>cały rok</p>	<p>szczególn .ucz. pierwszych klas</p> <p>wszyscy uczniowie</p>
<p>VII. Wspieramy środowisko rodzinne w zakresie profilaktyki uzależnień oraz rozwiązywania trudnych problemów naszych uczniów.</p>	<p>1.Prowadzimy akcje informacyjne dla rodziców na zebraniach ogólnoszkolnych i wewnątrz-klasowych.</p> <p>2.Współpracujemy z rodzicami w zakresie rozwiązywania trudnych problemów uczniów oraz pomagamy w uzyskaniu pomocy materialnej.</p>	<p>wychowawcy pedagog pielęgniarka</p>	<p>w miarę potrzeb</p> <p>w miarę potrzeb</p> <p>cały rok</p> <p>cały rok</p>	

<p>VIII. Współpracujemy z instytucjami lokalnymi w zakresie profilaktyki uzależnień.</p>	<p>3.Prowadzimy porady i konsultacje indywidualne, przygotowujące rodziców do profilaktyki, uniwersalnej, selektywnej i celowej). 4.Informujemy o możliwości skorzystania z pomocy specjalistycznej w instytucjach pomocowych.</p> <p>1..Nawiązujemy współpracę z nowo powstałymi instytucjami realizującymi zadania profilaktyczne. 2.Kontynuujemy współpracę z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, Klubem „Sambor”, „Przystań”, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Punktem Konsultacyjnym „Okno”, Centrum Interwencji Kryzysowej, PCPR, MOPS, GOPS.</p>	<p>pedagog dyrekcja</p>	<p>początek i koniec roku szkol.</p> <p>cały rok</p>	
<p>IX. Diagnostujemy i organizujemy pomoc w zakresie rozwiązywania problemów uczniów.</p>	<p>1.Realizujemy zadania Szkolnego Zespołu Kryzysowego 2.Propagujemy rozwiązywanie złożonych problemów uczniów poprzez pracę zespołów interdyscyplinarnych</p>	<p>zespół kryzysowy</p>	<p>w miarę potrzeb</p> <p>cały rok</p>	
<p>X. Tworzymy warunki i gromadzimy środki ułatwiające działalność profilaktyczno-wychowawczą szkoły.</p>	<p>1.Gromadzimy scenariusze zajęć dotyczących profilaktyki. 2.Przygotowujemy wystawy, strony internetowe na tematy uzależnień i innych zagrożeń. 3.Opracowujemy narzędzia diagnostyczne. 4.Przygotowujemy bibliografię i kartoteki zagadnieniowe dotyczące profilaktyki, wzbogacamy zbiory biblioteczne o nowe publikacje i video kasety z tej dziedziny. 5.Zapraszamy specjalistów na konferencje szkoleniowe Rady Pedagogicznej i spotkania z rodzicami.</p>	<p>wychowawcy n-le informatyki pielęgniarka pedagog n-le bibliotekarze dyrekcja</p>	<p>cały rok</p> <p>początek roku szkolnego i w miarę potrzeb</p> <p>cały rok</p> <p>zgodnie z harmonog.</p>	
<p>XI. Oceniamy okresowy stopień realizacji</p>	<p>1.Monitorujemy stan zdrowia uczniów. 2.Badamy postawy uczniów i</p>	<p>pielęgniarka wychowawcy</p>	<p>cały rok</p>	

